

A photograph of a child's hands holding a light-colored, fluffy teddy bear. The child is wearing a red shirt with blue trim. The background is a soft-focus sunset or sunrise scene with warm, golden light and silhouettes of trees. A dark teal rectangular box is overlaid on the left side of the image, containing white text.

Hvordan bekæmpes vold og seksuelle overgreb mod børn?

Fælles strategiske spor

Februar 2026

Udgivet af:
Det strategiske netværk om vold og
seksuelle overgreb mod børn

Layout:
mouret.dk

Download eller se publikationen på
www.sbst.dk

Der kan frit citeres fra publikationen
med angivelse af kilde.

Det strategiske netværk om vold og seksuelle overgreb mod børn

Social- og Boligstyrelsen har taget initiativ til at ned-sætte et strategisk netværk med nationale aktører, som på forskellige måder arbejder med at forebyg-ge og stoppe vold og seksuelle overgreb mod børn. Formålet med netværket er at sikre fælles retning og skabe sammenhæng mellem tiltag, indsatser, forsk-ning og strategier om vold og seksuelle overgreb mod børn.

I januar 2025 udgav netværket et udfordringsfordrings-billede, der skitserer otte centrale udfordringer, der forårsager og hindrer, at vi ikke lykkes bedre med at bekæmpe vold og seksuelle overgreb mod børn¹. På baggrund af disse udfordringer peger netværket nu på en række strategiske spor, som er afgørende at arbejde med i den fælles bestræbelse på at bekæmpe vold og seksuelle overgreb mod børn.

Begrebsafklaring:

Publikationen vedrører fysisk og psykisk vold mod børn i alderen 0-17 år begået af personer i familien, og inkluderer også æresmotiveret vold².

Herudover omhandler de strategiske spor seksuelle overgreb mod børn i alderen 0-17 år, begået af personer i familien eller uden for familien. De strategiske spor inkluderer også vold og seksuelle overgreb begået i digitale arenaer.

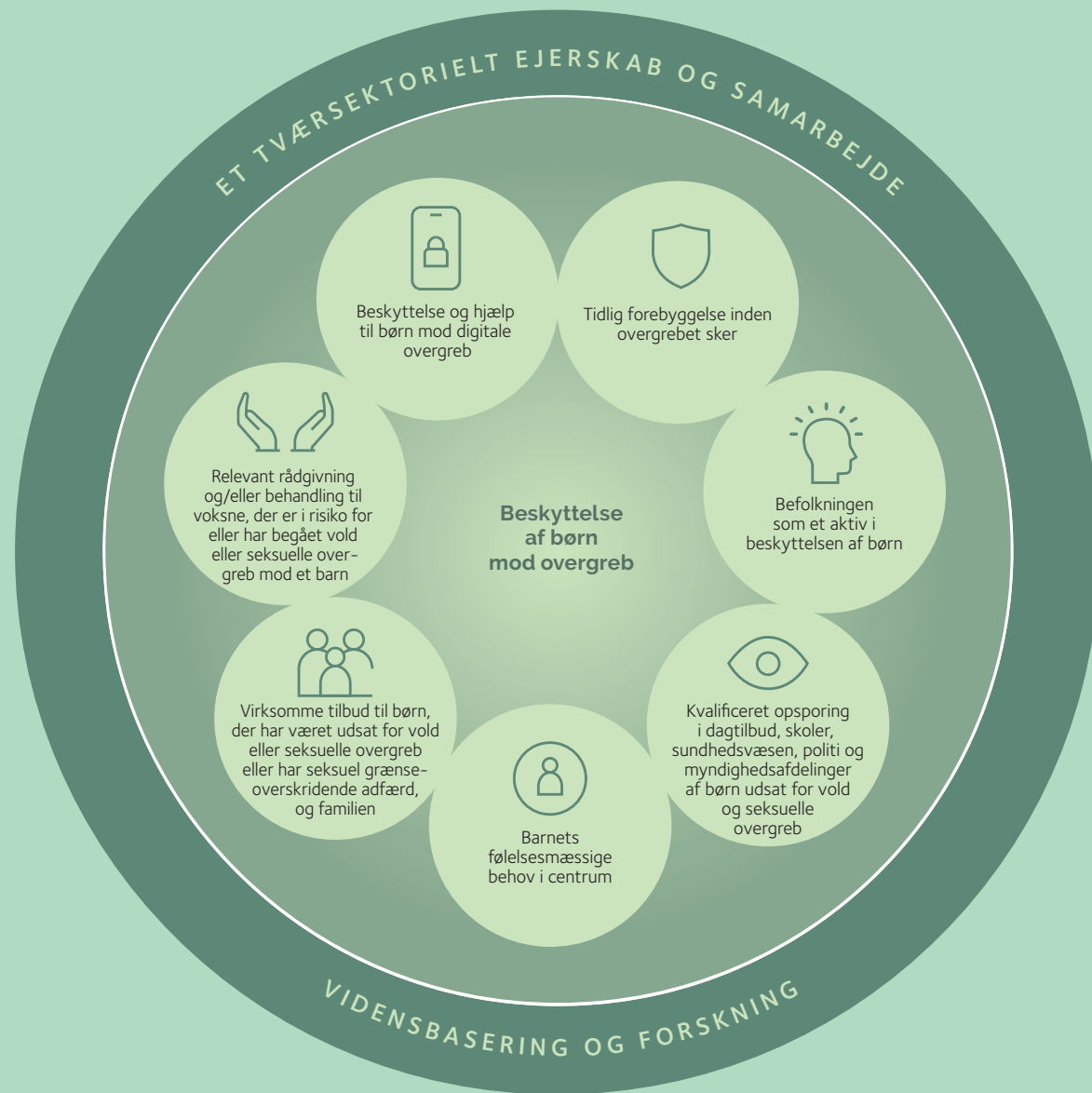
De strategiske spor inkluderer også børn med funktionsnedsættelser eller andre fysiske og kognitive handicap.

Skole og dagtilbud dækker både almindelige grundskoler, pasningstilbud og specialtilbud.

Netværket består af:

Ankestyrelsen
Børne og kulturchefforeningen (BKF)
Børnehusene/Fønix
Børnerådet
Børns Vilkår
Danske Gymnastik og Idrætsforeninger (DGI)
Barndom uden vold
Familierehuset
Fyns politi
Kommunernes Landsforening (KL)
Landsforeningen SPOR
LEV – Livet med udviklingshandicap
Lev uden vold
Styrelsen for International Rekruttering og Integration (SIRI)
Mary Fonden
Ole Kirks Fond
Red Barnet
Rigspolitiet
Social- og Boligministeriet*
Social- og Boligstyrelsen
Styrelsen for Undervisning og Kvalitet (STUK)
Sundhedsstyrelsen
Syddansk Universitet (SDU)
Trygfonden
VIA University College
VIVE – Det nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd

*Social- og Boligministeriet har deltaget i arbejdet med de strategiske spor som observatør.

Om de strategiske spor

Det strategiske netværk om vold og seksuelle overgreb mod børn peger på syv strategiske spor, som kan ses i modellen. De syv spor er omgivet af to overordnede præmisser, der betoner vigtigheden af tværsektorielt ejerskab og samarbejde og vidensbasering og forskning.

De strategiske spor har til formål at sætte fælles retning for aktører på overgrebsområdet samt skabe synergi i arbejdet med at beskytte børn mod vold og seksuelle overgreb. Sporene kan blandt andet benyttes af organisationer, institutioner mv. til at sætte retning for eksempelvis årsplaner, strategier og aktiviteter på overgrebsområdet. De strategiske spor kan ligeledes inspirere til politikudvikling på overgrebsområdet.

De strategiske spor udgør ikke et overblik over konkrete initiativer, men er et strategisk dokument, som kan danne grundlag for udvikling og prioritering på overgrebsområdet. Sporene er ikke udtømmende, men vurderes at være særligt vigtige, hvis vi skal lykkes bedre, end vi gør i dag.

Et tidssvarende børnesyn er et bærende princip for arbejdet med de strategiske spor. Et sådant børnesyn betyder, at børn anerkendes som selvstændige individer med egne perspektiver og erfaringer. Det indebærer også, at børn aktivt inddrages i udviklingen, gennemførelsen og evalueringen af de indsatser, der skal beskytte dem. Herudover er det et bærende princip, at indsatsen mod vold og seksuelle overgreb sker med udgangspunkt i barnets ret til beskyttelse mod overgreb jf. børnekonventionen art. 19, som beskriver børns ret til beskyttelse, støtte og behandling efter overgreb.

Det er vigtigt at fremhæve, at overgrebsområdet og indsatsen mod vold og seksuelle overgreb mod børn har udviklet sig meget over tid. Mange aktører arbejder målrettet og kvalificeret med at forebygge og behandle vold og seksuelle overgreb mod børn, og mange af sporene kan derfor vække genklang, da de har været i fokus i flere år. De udvalgte strategiske spor er dog et udtryk for, at vi endnu ikke er i mål, og at indsatsen for beskyttelse af børn mod vold og seksuelle overgreb fortsat er fragmenteret og kan styrkes.

Et tværsektorielt ejerskab og samarbejde

Et tværsektorielt ejerskab og samarbejde er afgørende for en kvalificeret og sammenhængende indsats til forebyggelse, opsporing og håndtering af vold og seksuelle overgreb mod børn. Det strategiske netværk om vold og seksuelle overgreb mod børn peger derfor på, at et fælles ejerskab og en koordineret tilgang på tværs af sektorer er afgørende, hvis vi skal mindske antallet af børn udsat for vold og seksuelle overgreb og sikre rette hjælp og støtte til børn og familier.

Vold og seksuelle overgreb mod børn er et komplekst problem, som ingen sektor eller faggruppe kan løse alene. Samarbejde om en koordineret og systematisk indsats mod vold og seksuelle overgreb mod børn er derfor centralt. Det gælder i særlig grad på tværs af Indenrigs- og Sundhedsministeriet, Børne- og Undervisningsministeriet, Kulturministeriet, Justitsministeriet, Social- og Boligministeriet, Miljø- og Ligestillingsministeriet og Udlændinge- og Integrationsministeriets arbejdsområder, ligesom indsatsen skal forankres på tværs af forvaltninger i kommunerne og koordineres kommunalt, regionalt og med civilsamfundet. Børns perspektiver skal ligeledes inddrages i udviklingen af overgrebsområdet, for at give den samlede indsats både retning og legitimitet.

At arbejde tværsektorielt er vigtigt, fordi overgreb mod børn er komplekst og påvirker mange forskellige aspekter af et barns liv, hvor mange forskellige fagpersoner er involveret på forskellige måder. Når sektorerne arbejder sammen, får familien en koordineret og sammenhængende indsats i stedet for flere fragmenterede indsatser, som ikke arbejder efter samme mål eller samme metoder. På samme måde bør der ske en systematisk erfaringsopsamling af de indsatser, som iværksættes, så det i højere grad er muligt at prioritere og vælge virksomme indsatser

til børn og familier. Når sektorer arbejder sammen, og viden og erfaringer fra indsatser indhentes løbende, kan indsatsen koordineres og i højere grad tilgodes barnets og familiens behov.

Det tværsektorielle ejerskab og samarbejde fungerer derfor som en omkringliggende præmis for de strategiske spor. Det betyder, at de syv strategiske spor skal baseres på tværsektorielle løsninger.

Med udgangspunkt i aftalen om udmøntningen af reserven til foranstaltninger på social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet for 2024-2027 har social- og boligministeren nedsat en arbejdsgruppe om vold mod børn, der skulle pege på anbefalinger til, hvordan vold mod børn bedst muligt forebygges, opspores og behandles. I 2025 udkom arbejdsgruppen med 10 anbefalinger hertil. Disse anbefalinger kan med fordel læses i sammenhæng med disse strategiske spor.

Som en del af Handlungsplan mod partnervold og partnerdrab er der nedsat et Nationalt Partnerskab mod vold i nære relationer og partnerdrab på tværs af aktører fra civilsamfund, offentlige organisationer og forskningsinstitutioner.

Partnerskabet arbejder sideløbende med det strategiske netværk om vold og seksuelle overgreb mod børn på at pege på udviklingsperspektiver på området. Mange udfordringer går på tværs af børne- og voksenområdet, og løsninger kan med fordel findes på tværs af områderne.

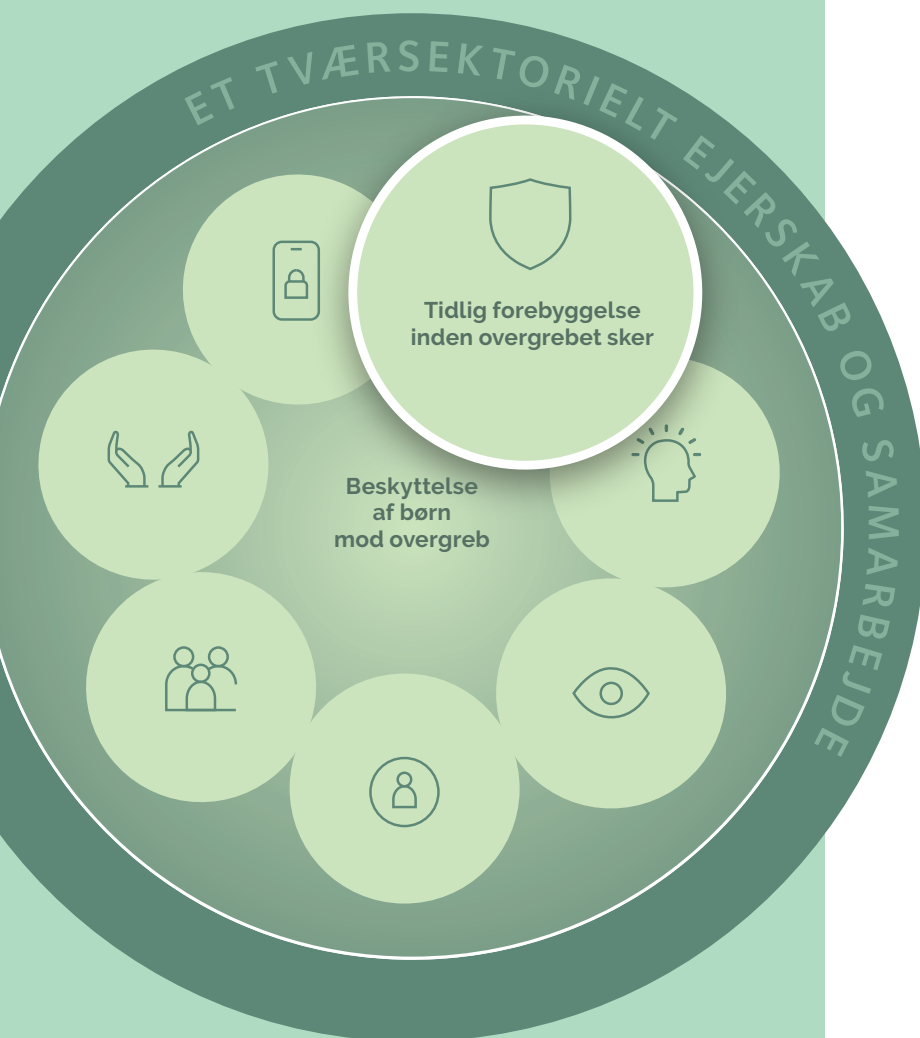
Vidensbasering og forskning

Det strategiske netværk om vold og seksuelle overgreb mod børn peger på, at vidensbasering i tilbud og indsatser bør ses som et centralt led i bekæmpelsen af vold og seksuelle overgreb mod børn.

Forskning kan medvirke til, at vi får viden om dynamikken i overgrebsudøvelse og -udsathed, samt de bedste metoder, virksomme behandlingstilbud og kvalificerede forebyggelses- og opsporingsmetoder og -tilgange. Den viden kan understøtte både organisationer og politikere, som skal udvælge og prioritere mellem indsatser og tilbud, og kan i sidste ende medvirke til, at børn og familier får mest kvalificerede og virksomme hjælp.

Der iværksættes løbende nye initiativer og indsatser på overgrebsområdet. Systematisk erfaringsopsamling er ikke altid en integreret del af nyskabelser og udvikling på området. Det er dog centralt, at systematisk erfarings- og vidensopsamling bliver en integreret del af de indsatser, som igangsættes. Det vil styrke vidensgrundlaget for beslutninger om, hvilke indsatser og initiativer som bør prioriteres, så børn og familier kan få virksom hjælp, og så samfundets ressourcer kan prioriteres forsvarligt og ansvarligt.

Der bliver løbende forsket i overgrebsområdet, men den samlede forskning kan fremstå fragmenteret, hvor flere forskellige metoder, målgrupper og fokusområder er valgt. Det kan betyde, at forskningen ikke i tilstrækkelig grad koordineres og samtænkes, hvilket fx kan medvirke til, at der forskes mere i nogle områder end andre, og at ressourcer på området ikke bruges bedst muligt. Eksempelvis er der forsket mindre i psykisk vold mod børn og udøverperspektivet i en dansk kontekst, end der er forsket i fysisk vold mod børn på tværs af organisationer.

Tidlig forebyggelse inden overgrebet sker

Det strategiske netværk om vold og seksuelle overgreb mod børn peger på, at man i højere grad vil kunne forebygge, at vold og seksuelle overgreb sker, hvis man på tværs af sektorer arbejder mere med tidlig forebyggelse.

Ofte er familier i risiko kendt af forskellige fagpersoner, såsom familiens læge eller sundhedsplejerske eller børnenes lærere og pædagoger. Men viden om familien når ikke nødvendigvis relevante myndigheder, der kan iværksætte tidlig hjælp og støtte til familien, som kan forhindre, at vold eller seksuelle overgreb finder sted. Et systematisk arbejde med risikofaktorer på tværs af sektorer og børne- og voksenområdet, der møder familier på forskellige måder og på forskellige tidspunkter i livet, vil fremme, at børn og familier i risiko opspores og hjælpes i tide. Eksempelvis følger størstedelen af kommende og nye forældre anbefalinger for svangreomsorg og sundhedspleje, hvorfor jordemødre, sundhedsplejersker og alment praktiserende læger er i regelmæssig kontakt med denne gruppe. Her er der eksempelvis en unik mulighed for at opspore mistrivsel eller risikoadfærd hos kommende og nye forældre, og dermed forebygge, at der sker vold og seksuelle overgreb mod barnet.

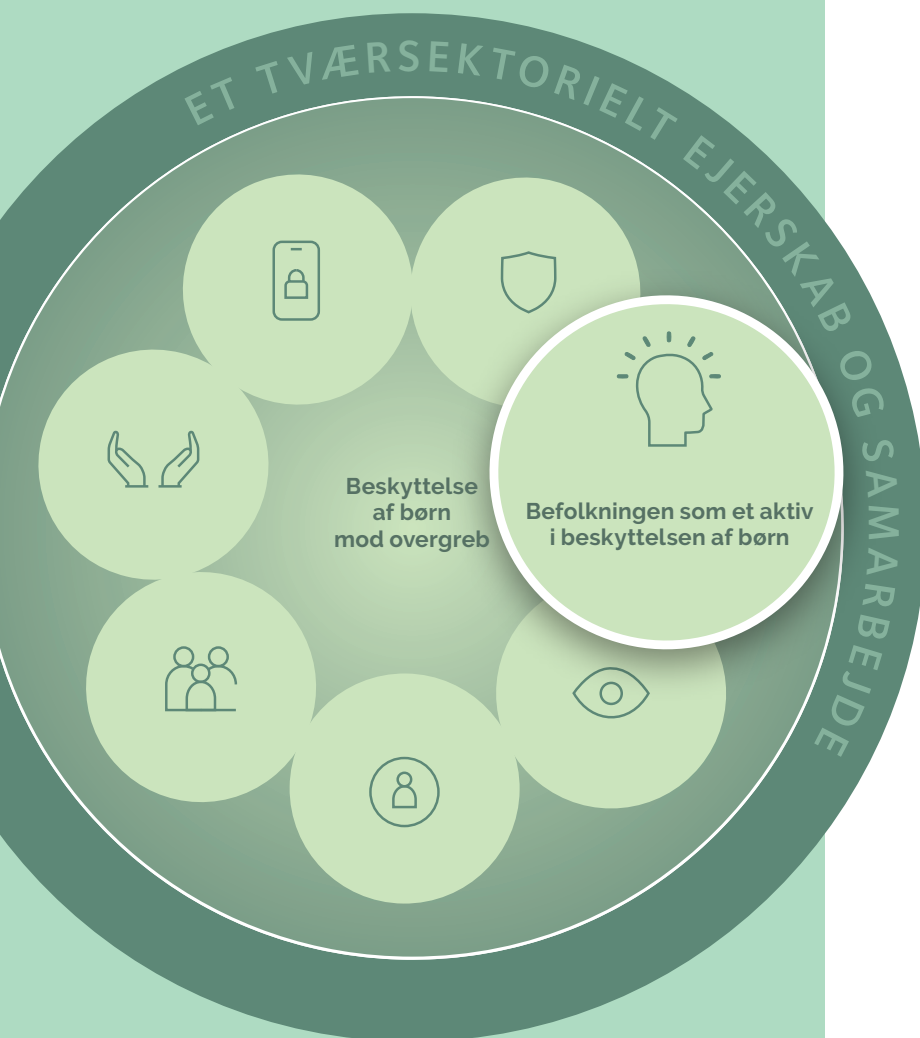
Der bør i den tidlige forebyggelse være en særlig opmærksomhed på børn, som bor i plejefamilier eller på børne- og ungehjem, hvor de nære omsorgspersoner ikke er barnets forældre, og hvor barnet eventuelt har en funktionsnedsættelse.

Når en familie vurderes at være i risiko for at udøve vold eller seksuelle overgreb mod deres børn, fordi der eksempelvis er flere risikofaktorer til stede, bør familien tilbydes forebyggende støtte tilpasset familiens problematikker og alvorsgraden. Disse risikofaktorer kan både være ydre omstændigheder eller stressorer, såsom hvis forældrene oplever jobtab, lever i fattigdom eller står midt i en skilsmisse. Det kan også være indre faktorer, såsom psykiske lidelser, misbrug eller at en forælder selv har været udsat for vold eller seksuelle overgreb i barndommen. Det vil ofte være antallet og kombinationen af risikofaktorer, der har betydning for, om familien er i risiko for at udøve vold

eller begå seksuelle overgreb mod børnene. I det tidligt forebyggende arbejde er det derfor vigtigt, at forældre så vidt muligt indgår i samarbejdet, hvis det vurderes, at der er forhold, som skaber risiko for vold eller seksuelle overgreb.³ Mange fagpersoner oplever dog, at det kan være udfordrende at indlede en dialog med forældre i forbindelse med kendte risikofaktorer hos børn eller familien, eller ved bekymring for, om der kunne forekomme vold i familien.⁴ Fælles for den tidlige forebyggelse af vold og seksuelle overgreb er, at der skal være trygge rammer i dagtilbud, skoler, fritidstilbud og i sociale tilbud, så børn, der lever i familier med risikoadfærd, kan betro sig om forholdene, inden det måtte udvikle sig til vold og seksuelle overgreb.

Netværket peger derfor på vigtigheden af, at:

- ▶ det er en strategisk og ledelsesmæssig prioritering i kommunerne, politiet og i sundhedsvæsenet at arbejde systematisk med risikofaktorer, så børn, der er i risiko for at blive udsat for vold eller seksuelle overgreb opspores, inden det sker første gang.
- ▶ fagprofessionelle er klædt på til at gå i dialog med børn og forældre i det tidligt forebyggende arbejde, hvis der er kendte risikofaktorer i forhold til vold eller seksuelle overgreb.
- ▶ der findes forebyggende indsatser til voksne, som er i risiko for at udøve vold eller begå seksuelle overgreb, fx i form af forebyggende tilbud ifm. svangreomsorgen, kurser i konflikt- og vredeshåndtering, misbrugsbehandling eller traumebehandling til at bearbejde egne traumer fra overgreb i barndommen.
- ▶ børn, der lever i familier med risikoadfærd, sikres trygge rammer, hvor de kan betro sig om forholdene i hjemmet, så de kan hjælpes, før volden eller de seksuelle overgreb sker.

Befolkningen som et aktiv i beskyttelsen af børn

Det strategiske netværk om vold og seksuelle overgreb mod børn peger på, at vold og seksuelle overgreb mod børn kan stoppes tidligere, og børn kan få den rette hjælp rettidigt, hvis befolkningen henvender sig til relevant myndighed, når de får kendskab til, at et barn udsættes for vold eller seksuelle overgreb. Herunder at man henvender sig til fagprofessionelle fra et barns dagtilbud, skole mv., hvis man har en bekymring for barnets levevilkår og trivsel, som man har behov for at drøfte.

Voksne kan mangle viden om vold og seksuelle overgreb mod børn, og da det er tabubelagt og medfører ubehag, kan mange afholde sig fra at tale om det. Det betyder også, at voksne i mindre grad tør gribe ind og blande sig, hvis de har en bekymring for et barn, da det kan være grænseoverskridende at blande sig i andre familiers opdragelsesmetoder eller adfærd. Det medvirker samtidigt til, at voksne i lav grad taler med børn om, hvad vold og seksuelle overgreb er, samt at børn har ret til beskyttelse herimod. Det er derfor vigtigt at øge viden i befolkningen og fremme en åben dialog om vold og seksuelle overgreb. Det kan bidrage til, at voksne kan genkende vold og seksuelle overgreb, når det sker mod et barn, men også så skam og tabuisering ikke står i vejen for, at voksne tager samtaler med børn om deres ret til beskyttelse. På denne måde kan børn i højere grad identificere, hvis de selv, eller en de kender, udsættes for noget grænseoverskridende, så voksne omkring dem kan hjælpe dem. Der bør tages højde for, at forskellige målgrupper, fx børn og voksne med kognitive og fysiske funktionsnedsættelser, har brug for forskellig formidling.

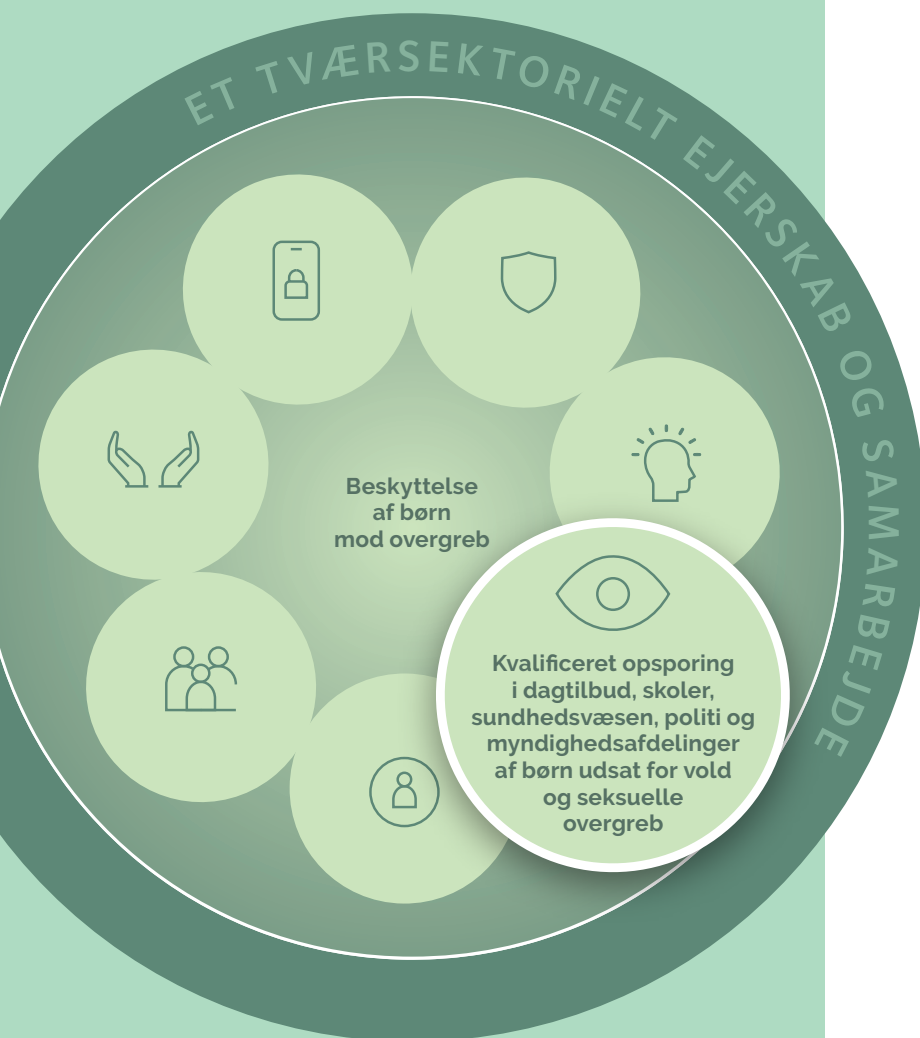
Herudover skal voksne kende og handle i overensstemmelse med underretningspligten og vide, hvor de kan søge vejledning, hvis de er i tvivl om, hvorvidt et barn er udsat for vold eller seksuelle overgreb. På samme måde er det

centralt, at voksne i fritids- og foreningsmiljøer har viden om underretningspligten og deres handlevæje, hvis de er i kontakt med et barn i mistrivsel, hvor barnet kan være udsat for vold eller seksuelle overgreb.

Børn skal oplyses om deres ret til beskyttelse mod overgreb, og om hvem de kan henvende sig til for at få hjælp, hvis de selv eller en, de kender, er udsat for vold eller seksuelle overgreb. Eksempelvis viser en undersøgelse fra Red Barnet, at kun 23 pct. af børn og unge, der har været udsat for et digitalt overgreb, fortæller det til deres forældre eller en voksen, de kender⁵.

Netværket peger derfor på vigtigheden af, at:

- ▶ befolkningen får mere viden om vold og seksuelle overgreb mod børn, så voksne kan identificere vold og seksuelle overgreb og tage samtaler med børn om deres ret til beskyttelse.
- ▶ befolkningen handler i overensstemmelse med underretningspligten, og at der udvikles og udbredes oplysning om, hvor man kan få rådgivning, hvis man er i tvivl om, hvorvidt et barn er udsat for vold eller seksuelle overgreb.
- ▶ civilsamfundsaktører såsom foreninger og frivillige i fritidstilbud har adgang til information om underretningspligten fx gennem samværspolitikker og introduktionsmateriale, så de kan handle rettidigt og søge rådgivning ved tvivl.
- ▶ alle børn oplyses om deres ret til beskyttelse mod vold og seksuelle overgreb, samt hvor de kan henvende sig, hvis de selv eller nogen af deres jævnaldrende er udsat for noget grænseoverskridende.

Kvalificeret opsporing i dagtilbud, skoler, sundhedsvæsen, politi og myndighedsafdelinger af børn udsat for vold og seksuelle overgreb

Det strategiske netværk om vold og seksuelle overgreb mod børn peger på, at vold og seksuelle overgreb mod børn kan stoppes tidligere, hvis dagtilbud, skoler, sociale tilbud (fx familiebehandlere, psykologer, sundhedsplejersker, ansatte på børne- og ungehjem), sundhedsvæsen, politi og myndighedsafdelinger har øget opmærksomhed på risikoen for vold eller seksuelle overgreb mod børn i deres daglige arbejde, når de møder børn og familier i mistrivsel.

Medarbejdere i dagtilbud, skoler, sundhedsvæsenet, politiet, sociale tilbud og myndighedsafdelinger har skærpet underretningspligt, og det er afgørende, at de lever op til deres underretningsforpligtelse og ved, hvordan de skal agere, hvis de er bekymrede for eller har viden om, at et barn er udsat for vold eller seksuelle overgreb. Det betyder eksempelvis, at kommunale medarbejdere skal have tilstrækkelig viden og kompetencer til at kunne arbejde kvalificeret med opsporing af børn udsat for vold eller seksuelle overgreb i overensstemmelse med de handleveje, som fremgår i det kommunale beredskab jf. barnets lov §15, stk. 2 og 3. En undersøgelse⁶ viser fx, at det er vanskeligt for fagprofessionelle at opspore børn udsat for psykisk vold, da der mangler faglig viden og kompetencer til at identificere den psykiske vold.

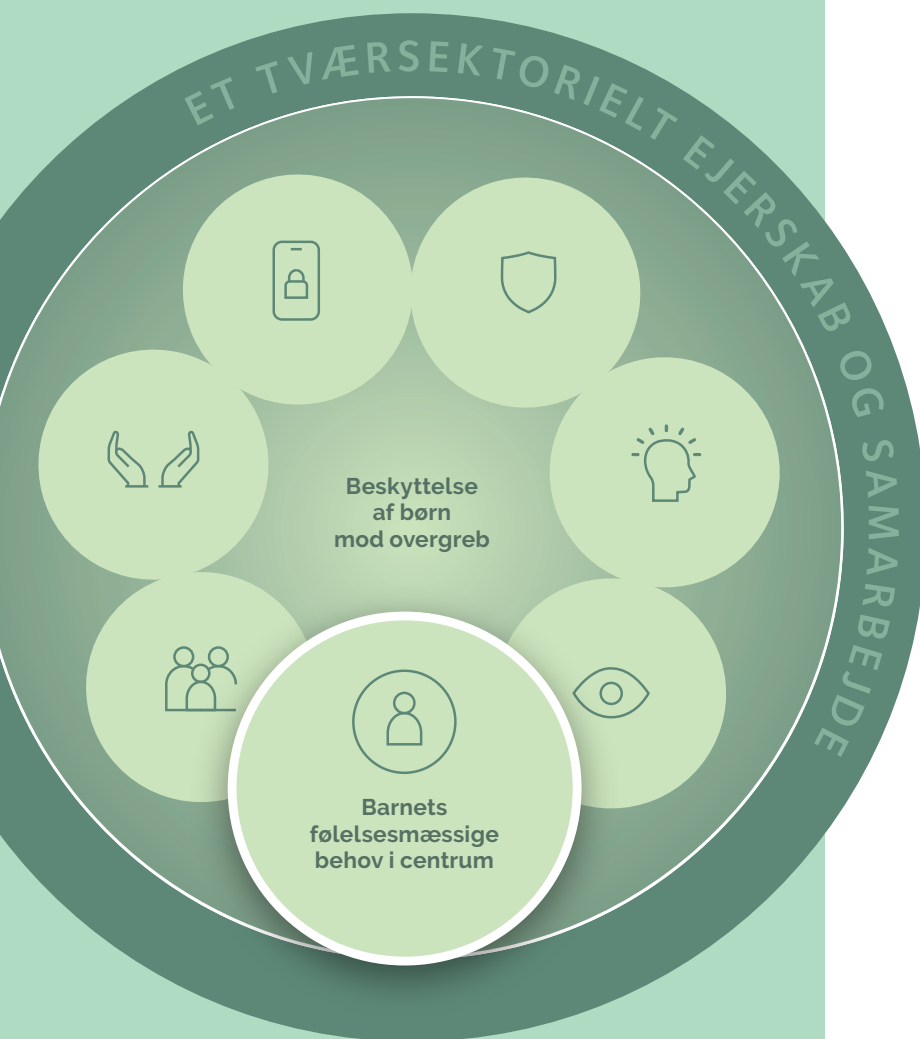
Medarbejderne skal herudover arbejde aktivt med dilemmaer, barrierer og tvivl som et grundvilkår, der kan påvirke opsporingen af vold og seksuelle overgreb mod børn.

For at kunne arbejde kvalificeret med opsporing af børn udsat for vold eller seksuelle overgreb er det vigtigt, at der er et systematisk tværfagligt samarbejde. Det bidrager til, at barnets mistrivsel kan blive belyst fra flere perspektiver

og fagligheder, og at den enkelte medarbejder eller leder ikke alene skal afgøre, hvorvidt der kan være tale om vold eller seksuelle overgreb. Det er også vigtigt, at fagprofessionelle er opsøgende og vedholdende i kontakten til børn, hvor de mistænker, at barnet har været udsat for vold eller seksuelle overgreb, og skaber rammer, hvor børn føler sig trygge ved at dele, hvis de har været udsat for vold eller seksuelle overgreb, og hvor forældre oplever, at de kan bede om og få hjælp til at forhindre vold og seksuelle overgreb i familien.

Netværket peger derfor på vigtigheden af, at:

- ▶ det er en strategisk og ledelsesmæssig prioritering at arbejde med kompetenceudvikling i dagtilbud, skole, myndighed, sundhedsvæsen, politi og sociale tilbud, og det bør ligeledes indgå på relevante professionsuddannelser, såsom socialrådgiver-, pædagog-, lærer- og sundhedsplejerskeuddannelsen mv., så fagprofessionelle får viden og kompetencer til at kunne opspore og støtte børn udsat for vold eller seksuelle overgreb og hjælpe hele familien.
- ▶ opsporing af børn udsat for vold og seksuelle overgreb sker i et tværfagligt samarbejde, hvor barnets og familiens mistrivsel belyses og håndteres på tværs af fagligheder.
- ▶ der udarbejdes en tydelig og anvendelsesorienteret definition af psykisk vold, som har til formål at understøtte fagprofessionelles opsporing af børn udsat for psykisk vold på tværs af sektorer.

Barnets følelsesmæssige behov i centrum

Det strategiske netværk om vold og seksuelle overgreb mod børn peger på, at det er lettere for børn at fortælle om vold eller seksuelle overgreb og dermed få hjælp, hvis børne- og ungerådgivere og fagpersoner fra sociale tilbud (fx familiebehandlere, psykologer og ansatte på børne- og ungehjem), har de nødvendige kompetencer og forudsætninger for at varetage barnets følelsesmæssige behov i sager om vold eller seksuelle overgreb.

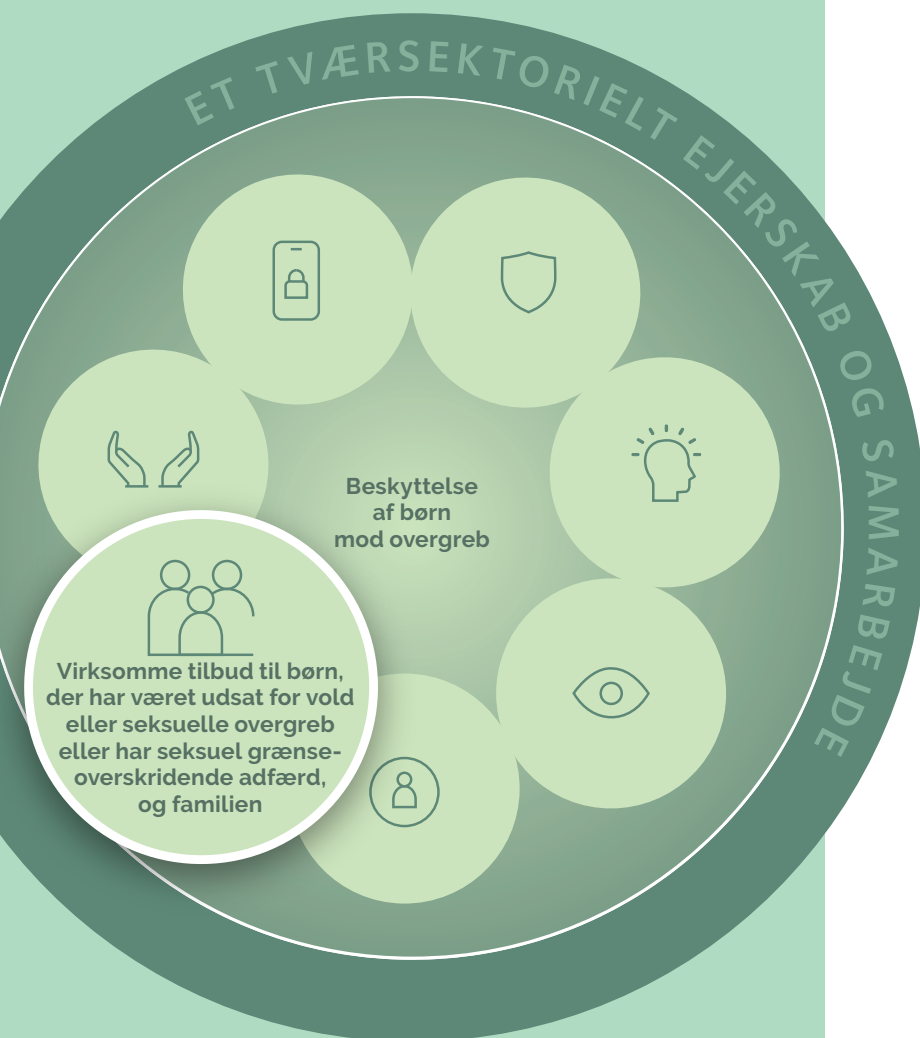
Mange børn, der har oplevet vold eller seksuelle overgreb, har gennemgået chokerende og voldsomme oplevelser. Det er derfor centralt, at børne- og ungerådgivere og fagpersoner fra udførerområdet har viden om traumer og traumereaktioner, så de har forudsætningerne for at forstå og anerkende den indvirkning, som vold og seksuelle overgreb og eventuelle traumer kan have på barnet og familien. Børne- og ungerådgivere skal derfor også skabe gennemsigtighed i sagsforløbet, så det er tydeligt for barnet, hvem der er involveret, hvilken rolle de har, hvem der ved hvad, og hvornår barnet har mulighed for at komme til orde og få indflydelse, så barnets oplevelse af kontroltab reduceres.

Undersøgelser peger på, at både børn og børne- og ungerådgivere oplever, at rådgiverne ikke har de nødvendige kompetencer og rammer til at skabe et tillidsfuldt rum, når det handler om samtaler om vold og seksuelle overgreb. Børne- og ungerådgiverne beskriver, at de mangler erfaring, redskaber og kompetencer til at gennemføre den type af samtaler, ligesom rammerne for samtalerne kan modarbejde rådgivernes ønske om at skabe et trygt rum med barnet⁷.

Børne- og ungerådgivere, familiebehandlere, psykologer, ansatte på børne- og ungehjem mv. skal kunne afholde kvalificerede samtaler med børn, når der er mistanke eller viden om vold eller seksuelle overgreb, så barnet oplever at blive inviteret til at betro sig og kan se en mulighed for at få hjælp. Derudover skal der være rammer, der bidrager til at skabe tryghed for barnet, og børne- og ungerådgivere skal have muligheder for sparring med kolleger og ledere, forberedelsestid forud for samtalen samt opfølgning med barnet.

Netværket peger derfor på vigtigheden af, at:

- ▶ det er en strategisk og ledelsesmæssig prioritering, at der skabes en fælles faglig forståelse for traumer på tværs af myndighedsafdelinger og udførerområdet, så overgrebssager håndteres godt og ensartet, og barnets følelsesmæssige behov kan imødekommes i sagsforløbet.
- ▶ det er en strategisk og ledelsesmæssig prioritering, at fagprofessionelle i myndighedsafdelinger og på udførerområdet får fælles viden, redskaber og kompetencer til at have kvalificerede samtaler med børn, der har været udsat for vold og seksuelle overgreb.
- ▶ der er hensigtsmæssige rammer til samtaler med børn til rådighed, og at børne- og ungerådgiverne har mulighed for sparring, forberedelse og opfølgning med barnet, så sager om vold og seksuelle overgreb håndteres godt.

Virksomme tilbud til børn, der har været udsat for vold eller seksuelle overgreb eller har seksuel grænseoverskridende adfærd, og familien

Det strategiske netværk om vold og seksuelle overgreb mod børn peger på, at familier kan hjælpes til at stoppe vold og seksuelle overgreb, og barnet kan få hjælp til at bearbejde deres oplevelser og eventuelle traumer, hvis børn og familier tilbydes virksomme tilbud.

Børn, der har været udsat for vold eller seksuelle overgreb, har ret til virksom støtte eller behandling⁸. Børn har forskellige behov afhængigt af, hvad de har været udsat for og hvor længe. Det er derfor vigtigt, at der findes forskellige tilbud, så det enkelte barns behov kan imødekommes, og barnet kan få den rette hjælp. Hjælpen til barnet skal eksempelvis bidrage til, at barnets oplevelser bearbejdes, at langsigtede konsekvenser af volden eller de seksuelle overgreb mindskes, og at barnets trivsel og udvikling understøttes. En undersøgelse viser dog, at der er variation blandt kommunerne ift., hvor ofte et barn, der har været udsat for vold eller seksuelle overgreb, modtager en støttende indsats.

Herudover skal børn, der har været udsat for vold eller seksuelle overgreb, støttes i at deltage i fællesskaber i eksempelvis skole- eller fritidstilbud for at understøtte barnets resiliens, trivsel og udvikling.

Hjælpen til familien skal eksempelvis bidrage til, at forældrenes uhensigtsmæssige adfærd ændres, at forældrene vejledes i, hvordan de bedst støtter deres barn fremadrettet, og at forældrenes eventuelle traumer håndteres.

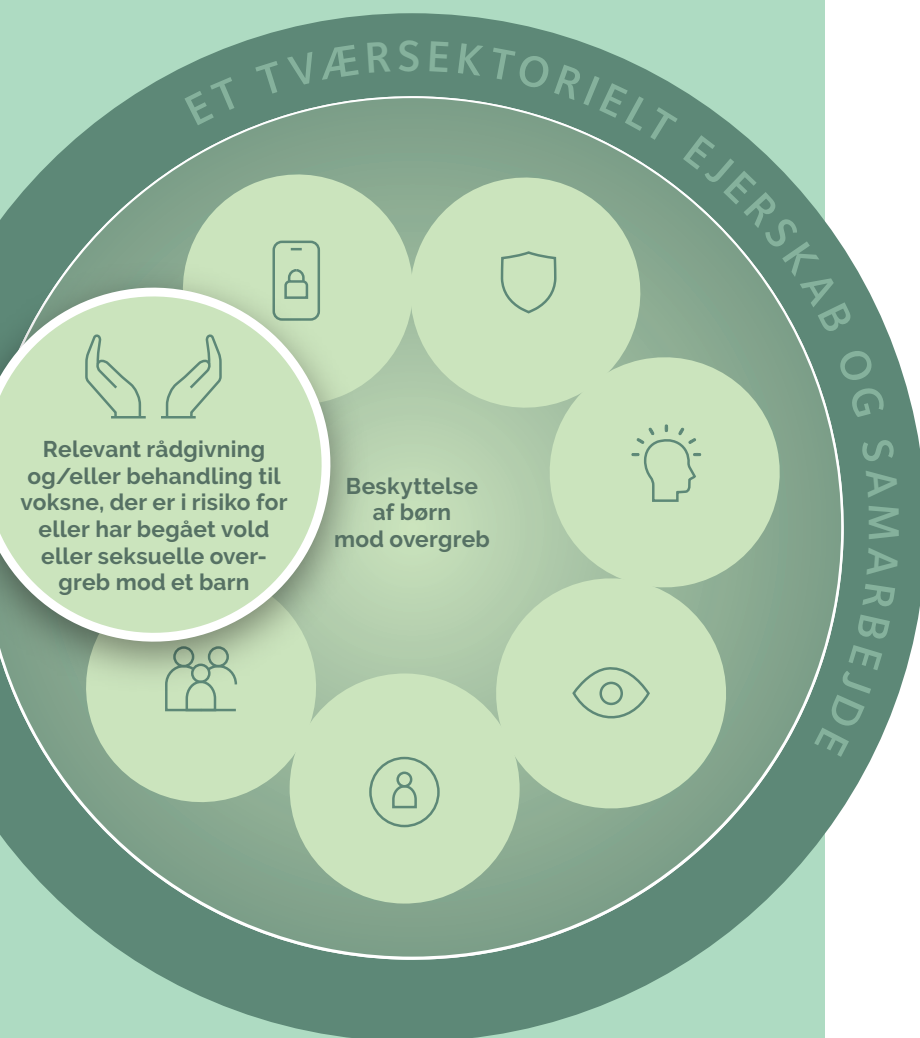
Børn eller unge, der udviser en seksuel grænseoverskridende adfærd, skal støttes tidligt i at forstå og respektere egne og andres grænser.

Her bør der være en særlig opmærksomhed på børn og unge med funktionsnedsættelser, som i højere grad kan være udfordrede ift. almindelig grænsedragning. Børn og unge, der udvikler egentlig grænseoverskridende seksuel adfærd over for andre børn eller unge, kan have brug for udredning og behandling, så adfærden stoppes, og baggrunden for barnets adfærd undersøges nærmere, så barnet kan understøttes i sin videre udvikling og trivsel.

For at sikre, at børn og familier får virksom hjælp, bør der ske en systematisk erfaringsopsamling og analyse af virkningerne af de indsatser, børn og familier tilbydes.

Netværket peger derfor på vigtigheden af, at:

- ▶ der findes kvalificerede og specialiserede tilbud til børn og familier, som er lettilgængelige, uanset hvor i landet man bor, og som imødekommer den enkeltes behov.
- ▶ børn og unge, der har seksuel grænseoverskridende adfærd, modtager specialiseret udredning og behandling, hvis de har brug for det, så fremtidige overgreb forhindres, og så barnet eller den unge støttes i sin udvikling og trivsel.
- ▶ der sker en systematisk erfaringsopsamling i de tilbud, kommunerne visiterer børn og familier til, så viden om indsatser kan understøtte prioriteringen i indsatser.

Relevant rådgivning og/eller behandling til voksne, der er i risiko for eller har begået vold eller seksuelle overgreb mod et barn

Det strategiske netværk om vold og seksuelle overgreb mod børn peger på, at vold og seksuelle overgreb mod børn kan stoppes og forebygges, hvis alle, der er i risiko for eller har udøvet vold eller begået seksuelle overgreb mod børn, tilbydes relevant rådgivning eller behandling.

Der er stor variation i målgruppen af voksne, som har udøvet vold mod et barn. Rådgivnings- og behandlingsmulighederne skal afspejle dette. Der kan eksempelvis være tale om en forælder, som systematisk udøver fysisk eller psykisk vold mod sit barn som opdragelsesstil eller pga. manglende forældrekompetence, eller en forælder, der udøver fysisk eller psykisk vold mod den anden forælder, hvor barnet er vidne til det. Rådgivnings- og behandlingstilbuddene skal kunne favne og imødekomme de forskellige voldsmønstre og familier, som har brug for hjælp.

Der er ligeledes stor variation i målgruppen af voksne, som har seksuelle tanker om børn, er i risiko for at udøve seksuelle overgreb eller allerede har begået seksuelle overgreb mod et barn. På samme måde skal tilbud til disse målgrupper kunne rumme forskellige behandlingsbehov og adfærdsmønstre.

Voksne, der er i risiko for eller udøver vold eller seksuelle overgreb mod børn, skal derfor tilbydes virksom og eventuelt anonym behandling. Behandlingen skal være tilgængelig for borgere, der henvender sig selv, og den skal kunne tilgås via henvisning. Behandlingstilbuddene skal være geografisk spredt, så der er tilbud uanset, hvor man er bosat.

Netværket peger derfor på vigtigheden af, at:

- ▶ der findes virksomme rådgivnings- og behandlingstilbud til voksne, der er i risiko for eller har udøvet vold mod børn. Disse tilbud skal være tilpasset forskelligartede behov, for at forebygge fremtidige tilfælde og sikre børns ret til beskyttelse mod vold.
- ▶ der findes virksomme rådgivnings- og behandlingstilbud til voksne, der har seksuelle tanker om børn og er i risiko for eller har begået seksuelle overgreb mod børn. Disse tilbud skal være tilpasset forskelligartede behov, for at forebygge fremtidige tilfælde og sikre børns ret til beskyttelse mod seksuelle overgreb.

Beskyttelse og hjælp til børn mod digitale overgreb

Det strategiske netværk om vold og seksuelle overgreb mod børn peger på, at børn skal beskyttes mod digitale overgreb, så de ikke udsættes for overgreb, der kan have store psykiske konsekvenser langt op i voksentilværelsen.

Der er stor variation i digitale overgreb, og de forekommer i forskellige alvorsgrader. Der kan både være tale om ulovlig billeddeling, trusler og afpresning, psykisk vold via sociale medier, negativ social kontrol i form af overvågning mm. Selvom barnet og gerningspersonen sjældent har været i fysisk kontakt, kan skadevirkningerne på samme måde, som hvis de var foregået fysisk, være alvorlige og have store psykiske konsekvenser for barnet. Målgruppen af børn, der udsættes for digitale overgreb, skal derfor sikres muligheder for opsporing, udredning og behandling, ligesom de børn, der udsættes for vold og seksuelle overgreb fysisk.

Det er i den forbindelse vigtigt, at fagprofessionelle, der arbejder med børn til dagligt, har kendskab til, hvad digitale overgreb er, hvilke skadevirkninger der kan være for barnet, og hvordan de skal handle, hvis et barn udsættes for det. Der er her en særlig opmærksomhed på skoler og uddannelsesinstitutioner, hvor fagprofessionelle skal kunne identificere digitale overgreb og have viden om, hvordan de bedst kan hjælpe børn og unge, der har været udsat for et digitalt overgreb.

Der bør ligeledes være en særlig opmærksomhed på børn og unge med funktionsnedsættelser, som kan have vanskeligt ved at aflæse sociale koder, og som i højere grad kan være i risiko for at blive udsat for digitale overgreb.

Netværket peger derfor på vigtigheden af, at:

- ▶ børn, der har været udsat for digitale overgreb, sikres mulighed for opsporing og udredning samt behandling, hvis de har behov for det.
- ▶ digitale overgreb indgår i de kommunale beredskaber om vold og seksuelle overgreb mod børn, så kommunens medarbejdere på børne- og ungeområdet har kendskab til digitale overgreb, skadevirkninger heraf og kender relevante handleveje.
- ▶ det bør være en ledelsesmæssig prioritering på skole- og uddannelsesområdet at sikre et kendskab til digitale overgreb mod børn som giver medarbejdere forudsætninger for at identificere trivselsudfordringer eller mistrivsel relateret til digitale overgreb og benytte relevante handleveje, så børnene opspores og kan få relevant støtte og eventuel behandling.

Slutnoter

- 1 Social- og Boligstyrelsen, 2025, Hvorfor lykkes vi ikke bedre med at bekæmpe vold og seksuelle overgreb mod børn? – Et fælles udfordringsbillede.
- 2 Æresmotiveret vold vedrører alle voldsformer begået med baggrund i æresnormer, herunder også negativ social kontrol, tvangsægteskaber, genopdragelsesrejser og kvindelig kønslemlæstelse. Læs mere om æresrelaterede konflikter her: www.nc-maerk.dk
- 3 Der er jf. barnets lov §18, stk. 3 en undtagelsesbestemmelse ved æresrelaterede konflikter, hvor man af hensyn til barnets sikkerhed skal lave en risikovurdering før man inddrager forældre eller øvrig familie.
- 4 Maryfonden & Lev uden Vold, 2025, Undersøgelse af fagpersoners viden om vold i småbørnsfamilier.
- 5 Red Barnet, 2024: Børn og unges erfaringer med digitale krænkelser og andre ubehagelige oplevelser online.
- 6 Børns Vilkår, 2025, Vold mod børn i Danmark.
- 7 Red Barnet, 2024, Hvordan lytter jeg til dig?
- 8 Børnekonventionen art. 19 og barnets lov § 32.

Hvordan bekæmpes vold og seksuelle overgreb mod børn?

Fælles strategiske spor

Februar 2026